

Zarządzenie Nr 64/2012/2013
Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
z dnia 24 kwietnia 2013 r.

w sprawie wprowadzenia i stosowania w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego
Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia

Na podstawie art. 66 ust. 1 i ust. 2 pkt 3a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. , poz. 572 z późn. zm.), § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), § 47 ust. 3 pkt 3 Statutu UKW z dnia z dnia 30 marca 2012 r. oraz uchwały Senatu UKW Nr 89/2012/2013 z dnia 23 kwietnia 2013 r. a także biorąc pod uwagę misję Uniwersytetu i wskazówki dotyczące zapewniania jakości kształcenia w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego

postanawiam,

co następuje:

§ 1

Wprowadzam w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego:

1. **Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia** stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia,
2. **Schemat Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia** stanowiący załącznik Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia:

- 1) uwzględnia wskazówki dotyczące zapewnienia jakości kształcenia, jako misji Uniwersytetu, w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego,
- 2) opracowany został na podstawie aktualnych przepisów prawa i uwzględnia wprowadzane w nich zmiany.

§ 3

Nadzór nad wdrożeniem i bieżącą realizacją postanowień **Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia** powierzam Prorektorowi ds. Dydaktycznych i Jakości Kształcenia.

§ 4

Traci moc obowiązującą zarządzenie Nr 32/2009/2010 Rektora UKW z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie wprowadzenia i stosowania w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Rektor

prof. dr hab. Janusz Ostoja-Zagórski

**Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia
w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy**

**Rozdział I
Postanowienia ogólne**

§ 1

1. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia jest zespołem standardów zapewniania jakości kształcenia.
2. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia działa z poszanowaniem autonomii podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu w oparciu o ich dobre doświadczenia w tym zakresie.
3. Podnoszenie jakości kształcenia ma charakter permanentnego działania i jest:
 - a) priorytetowym elementem strategii UKW pozostającym w zgodzie z misją Uniwersytetu,
 - b) troską władz uczelni i podstawowych jednostek organizacyjnych UKW,
 - c) obowiązkiem całej społeczności akademickiej UKW przy współpracy z absolwentami oraz podmiotami zewnętrznymi.
4. Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia uwzględnia:
 - a) łączność kształcenia i badań naukowych,
 - b) doskonalenie jakości kształcenia obejmującej wszystkie etapy i aspekty procesu dydaktycznego,
 - c) monitorowanie jakości kształcenia z uwzględnieniem karier zawodowych absolwentów,
 - d) wyposażenie studentów, doktorantów i słuchaczy w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne przydatne do życia w społeczeństwie obywatelskim oraz stosowne do wymagań rynku pracy.

§ 2

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia obejmuje:

1. organizację kształcenia,
2. programy kształcenia,
3. nauczanie,
4. ocenianie,
5. środowisko kształcenia.

Rozdział II

Przedmiot oceny jakości kształcenia

§ 3

Przedmiotem oceny jakości w zakresie **organizacji kształcenia** są:

1. system studiów, w tym:
 - a) zasady rekrutacji,
 - b) różne formy kształcenia,
 - c) transfer i akumulacja punktów zgodne z ECTS,
 - d) łączność kształcenia i badań naukowych,
2. zasady studiowania,
3. organizacja studiów i zajęć a w szczególności:
 - a) wielkości grup dostosowane do formy nauczania,
 - b) zasady budowania planu zajęć,
 - c) zasady i tryb organizacji sesji egzaminacyjnej;
4. zasady dyplomowania:
 - a) zasady ustalania i wyboru tematów prac dyplomowych, wyboru opiekunów i recenzentów,
 - b) wymagania merytoryczne, jakościowe, ilościowe i redakcyjne dotyczące prac dyplomowych,
 - c) standaryzacja egzaminów dyplomowych,
 - d) działania zapobiegające patologiom.

§ 4

Przedmiotem oceny jakości w zakresie **programów kształcenia** są:

1. opisy efektów kształcenia,
2. programy kształcenia z uwzględnieniem efektów kształcenia i kompetencji generycznych, gwarantujących zgodność określonej sylwetki absolwenta z obowiązującymi uregulowaniami oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach procesu bolońskiego deskryptorami efektów kształcenia,
3. możliwości wyboru modułów kształcenia,
4. dostosowanie praktyk zawodowych do programu kształcenia, a także do wymogów rynku pracy,
5. opisy przedmiotu oraz programy nauczania przedmiotu (sylabusy przedmiotów),
6. zgodność z ECTS.

§ 5

Ocena jakości w zakresie **nauczania** obejmuje:

1. minimum kadrowe,
2. kwalifikacje dydaktyczne nauczycieli akademickich,
3. stosowane metody nauczania,

4. metody ewaluacyjne (jak np. okresowa ocena nauczyciela akademickiego, hospitacje zajęć, ankiety ewaluacyjne, raporty samooceny),
5. analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

§ 6

Przedmiotem oceny jakości **oceniania** osiągniętych efektów kształcenia są:

1. zakresy wymagań egzaminacyjnych,
2. forma egzaminu,
3. kryteria oceniania,
4. standaryzacja egzaminów semestralnych i dyplomowych,
5. procedury określające warunki i tryb przenoszenia osiągnięć studenta.

§ 7

Ocena jakości w zakresie **środowiska kształcenia** obejmuje:

1. dostępność opisu przedmiotów oraz programów nauczania przedmiotów (sylabusów przedmiotów),
2. doradztwo i opiekę naukową nad studentami, doktorantami, słuchaczami (konsultacje, działalność kół naukowych, seminariów naukowych itp.),
3. udział studentów i doktorantów w planowaniu procesu kształcenia, współdecydowanie o warunkach zdobywania wiedzy,
4. udział studentów, doktorantów i słuchaczy w procesach ewaluacyjnych,
5. rozwój kompetencji społecznych studentów i doktorantów w ramach działalności ich samorządów i organizacji,
6. obsługę administracyjną studiów,
7. działalność biura karier, w tym:
 - a) monitorowanie karier zawodowych absolwentów,
 - b) monitorowanie potrzeb rynku pracy pod względem wymaganych kwalifikacji i kompetencji generycznych;
8. systemy gromadzenia, przechowywania, analizowania i wykorzystania informacji o procesie kształcenia i jego efektach (np. USOS, strony internetowe),
9. publikacje oferty dydaktycznej w języku polskim i obcym,
10. krajową i międzynarodową wymianę nauczycieli akademickich, studentów i doktorantów.
11. bazę dydaktyczną:
 - a) dydaktyczna baza lokalowa,
 - b) techniczne środki wspomagania dydaktyki,
 - c) wyposażenie i dostępność laboratoriów i pracowni,
 - d) dostęp do Internetu,
 - e) wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość,
 - f) zasoby biblioteczne,
 - g) niwelowanie barier utrudniających studiowanie osobom niepełnosprawnym.
12. mechanizmy finansowania kształcenia.

§ 8

Na podstawie dokonywanej oceny jakości kształcenia podejmowane są działania mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Rozdział III

Struktura organizacyjna Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia

§ 9

1. Organami Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia są:

1) na poziomie ogólnouczelnianym:

- a) Prorektor ds. Dydaktycznych i Jakości Kształcenia,
- b) Senacka Komisja ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia,
- c) Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia,
- d) Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia,
- e) Zadaniowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia powoływane na czas wykonywania określonych zadań,
- f) Biuro ds. Jakości Kształcenia,

2) na poziomie podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu

- a) Zastępcy kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu,
- b) Komisje ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia,
- c) Zadaniowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia powoływane na czas wykonywania określonych zadań,
- d) Rady Programowe.

2. W miarę potrzeb Rektor może powoływać inne organy Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia o stałym lub doraźnym charakterze.

§10

Rektor sprawuje nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

§11

1. Do zadań Senatu w zakresie jakości kształcenia należy m.in.:

- a) powołanie Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia, określenie jej składu i zadań,
- b) ocena funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia przedstawiana, w formie sprawozdania przez Prorektora ds. Dydaktycznych i Jakości Kształcenia, najpóźniej do końca października każdego roku,
- c) uchwalanie działań projakościowych kształcenia w Uniwersytecie.

§12

1. Do zadań Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia w zakresie jakości kształcenia należy:

- a) formułowanie wniosków i rekomendacji dotyczących doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie, nie później niż do 15 października każdego roku,

- b) opracowanie planu działań projakościowych w Uniwersytecie, nie rzadziej niż raz w kadencji,
- c) upowszechnianie dobrych praktyk dotyczących doskonalenia jakości kształcenia,
- d) opiniowanie ogólnouczelnianych procedur dotyczących jakości kształcenia.

§13

1. Rektor może ustanawiać Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia na okres kadencji organów UKW.
2. Do zadań Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia należy:
 - a) organizowanie i koordynowanie działań podejmowanych przez Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia zmierzających do zapewniania oraz doskonalenia jakości kształcenia w Uczelni we współpracy z władzami Uczelni, władzami podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu i jednostkami organizacyjnymi realizującymi zadania dydaktyczne, studentami, doktorantami, słuchaczami oraz interesariuszami zewnętrznymi,
 - b) współpraca z Pełnomocnikami Rektora,
 - c) inicjowanie i kierowanie pracami mającymi na celu określenie narzędzi monitorowania i podnoszenia jakości kształcenia,
 - d) przedstawianie projektów dokumentów dotyczących jakości kształcenia do zaopiniowania Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia,
 - e) inicjowanie samooceny procesu kształcenia w podstawowych jednostkach organizacyjnych Uczelni realizujących zadania dydaktyczne w zakresie elementów Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w UKW,
 - f) nadzór nad monitorowaniem efektów ewaluacji oraz karier zawodowych absolwentów,
 - g) organizowanie szkoleń i seminariów dotyczących zagadnień jakości kształcenia,
 - h) składanie Prorektorowi ds. Dydaktycznych i Jakości Kształcenia raz w roku sprawozdań z funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia Rektorowi UKW.

§14

1. Rektor powołuje Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia na okres kadencji organów UKW, określa jego skład i liczbę członków.
2. W skład Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia wchodzi:
 - a) przewodniczący, którym jest Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia w UKW jeżeli został powołany,
 - b) przedstawiciele wszystkich podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu, co najmniej ze stopniem doktora,
 - c) reprezentanci Parlamentu Samorządu Studenckiego UKW,
 - d) przedstawiciele Samorządu Doktorantów UKW.
3. Do zadań Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia należy:
 - a) opracowanie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia UKW,
 - b) opracowanie narzędzi monitorowania i podnoszenia jakości kształcenia,

- c) określenie procedur ogólnouczelnianych monitorowania i zapewniania jakości kształcenia,
 - d) projektowanie planu działań projakościowych w Uniwersytecie,
 - e) opracowywanie podsumowujących sprawozdań dotyczących jakości kształcenia zawierających wnioski z okresowej samooceny podstawowych jednostek Uniwersytetu nie później niż do końca września każdego roku.
- 4. Z członków Zespołu wyodrębnia się koordynatorów ds. ankietyzowania, których zadaniem jest analiza i prezentacja wyników procesu ewaluacji w Uniwersytecie.
 - 5. Przewodniczący Zespołu zwołuje posiedzenia nie rzadziej niż raz w semestrze.
 - 6. W celu efektywnej realizacji zadań Zespół może zapraszać do stałej lub doraźnej współpracy ekspertów i inne osoby spoza swojego grona.

§ 15

- 1. Rektor może powołać Zadaniowy Zespół ds. Jakości Kształcenia na poziomie ogólnouczelnianym, na czas wykonania określonego zadania, określając jego skład i zadania.
- 2. Zadaniowy Zespół ds. Jakości Kształcenia przedstawia sprawozdanie z podjętych działań Prorektorowi ds. Dydaktycznych i Jakości Kształcenia.

§ 16

- 1. Rektor powierza Pełnomocnikowi ds. Jakości Kształcenia utworzenie Biura ds. Jakości Kształcenia.
- 2. Do zadań Biura ds. Jakości Kształcenia należy:
 - a) tworzenie projektów ogólnouczelnianych procedur umożliwiających wdrożenie i doskonalenie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.
 - b) monitorowanie rozwiązań podejmowanych przez krajowe oraz zagraniczne instytucje szkolnictwa wyższego w obszarze jakości kształcenia.
 - c) obsługa administracyjna Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.
 - d) prowadzenie działalności o charakterze konsultacyjno-doradczym dla Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia z zakresu jakości kształcenia.
 - e) gromadzenie, przetwarzanie informacji odpowiednich komisji podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu.
 - f) obsługa strony internetowej- zakładka jakości kształcenia
 - g) tworzenie Biuletynu Biura ds. Jakości Kształcenia.
 - h) organizacja spotkań, szkoleń dotyczących jakości kształcenia.

§ 17

- 1. Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu może powołać Zadaniowy Zespół ds. Jakości Kształcenia na poziomie podstawowej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu, na czas wykonania określonego zadania, określając jego skład i zadania.
- 2. Zadaniowy Zespół ds. Jakości Kształcenia przedstawia sprawozdanie z podjętych działań Zastępcy Kierownika w wyznaczonym przez zastępcę terminie.

§ 18

Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu sprawuje nadzór nad wdrożeniem i doskonaleniem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na poziomie podstawowej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu.

§ 19

Rada podstawowej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu:

1. poświęca przynajmniej jedno swoje posiedzenie doskonaleniu jakości kształcenia w jednostce, nie później niż do końca lipca, każdego roku w oparciu o przedłożone przez Kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu sprawozdanie oceny funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Przekazuje protokół z tych obrad Prorektorowi ds. Dydaktycznych i Jakości Kształcenia w ciągu dwóch tygodni od posiedzenia,
2. opiniuje projekt opisu efektów kształcenia dla studiów I, II i III stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich,
3. uchwała opis efektów kształcenia dla studiów podyplomowych,
4. opiniuje program działań projakościowych,
5. uchwała programy kształcenia (plany i programy studiów),
6. zatwierdza procedury dotyczące jakości kształcenia na poziomie podstawowej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu,
7. powołuje i określa liczbę członków Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia, na okres kadencji organów UKW w składzie:
 - a) przewodniczący,
 - b) przedstawiciele jednostek podstawowej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu,
 - c) przedstawiciela samorządu studenckiego i doktorantów podstawowej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu.

§ 20

1. Do zadań Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia należy:
 - a) opracowanie projektów procedur dotyczących jakości kształcenia na poziomie podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu,
 - b) opracowanie raportu samooceny określającego dobre i słabe strony kształcenia na podstawie analizy działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia i przedłożenie go kierownikowi, nie później niż do końca czerwca, każdego roku,
 - c) wskazanie i monitorowanie działań projakościowych,
 - d) opiniowanie programów kształcenia w tym opisów efektów kształcenia,
 - e) opracowanie w porozumieniu z kierownikiem podstawowej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu harmonogramu prac projakościowych w jednostce.
2. Z członków Komisji wyodrębnia się koordynatorów ds. ankietyzowania, którzy zajmują się analizą i prezentacją wyników procesu ewaluacyjnego w skali podstawowej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu.

§ 21

1. Kierownik jednostki organizacyjnej Uniwersytetu może powołać Zadaniowy Zespół ds. Jakości Kształcenia na poziomie jednostki organizacyjnej Uniwersytetu, na czas wykonania określonego zadania, określając jego skład i zadania.
2. Zadaniowy Zespół ds. Jakości Kształcenia przedstawia kierownikowi sprawozdanie z podjętych działań w wyznaczonym przez kierownika terminie.

§ 22

1. W jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu działają rady programowe właściwe dla poziomu i kierunku studiów prowadzonego przez tę jednostkę
2. Radę programową powołuje dyrektor instytutu/kierownik katedry wydziałowej na okres kadencji organów UKW.
3. W skład rad programowych wchodzi nauczyciele akademicy zaliczani do minimum kadrowego określonego kierunku studiów w liczbie wskazanej przez dyrektora instytutu/kierownika katedry wydziałowej.
4. Rada programowa jest podmiotem wspomagającym kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej w zarządzaniu procesem dydaktycznym w szczególności w opracowaniu i modyfikowaniu programów kształcenia.

§ 23

Do zadań Rady Instytutu w zakresie jakości kształcenia należy:

1. opiniowanie projektów opisu efektów kształcenia dla studiów I, II III stopnia jednolitych magisterskich, oraz studiów podyplomowych,
2. opiniowanie programów kształcenia,
3. zgłaszanie propozycji działań projakościowych.

§ 24

Jednostki międzywydziałowe podejmujące działania związane z jakością kształcenia przedstawiają pisemne sprawozdanie z tych działań Prorektorowi ds. Dydaktycznych i Jakości Kształcenia nie rzadziej niż raz w czasie trwania jego kadencji.

SCHEMAT WEWNĘTRZNEGO SYSTEMU ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA UKW

